

Υπεύθυνα παιδιά -Υπερασπιστές των ζώων

Βασικός σκοπός του προγράμματος είναι η ευαισθητοποίηση, η εκπαίδευση και η αλλαγή συμπεριφοράς των μαθητών/τριών σε θέματα που αφορούν τα δικαιώματα των ζώων.

Οι επιμέρους στόχοι του προγράμματος είναι: να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες την σχέση αλληλεξάρτησης ανάμεσα στα ζώα και στον άνθρωπο, να κατανοήσουν ότι ο άνθρωπος δεν σέβεται τα ζώα για αυτά που μας προσφέρουν. Τα υπερεκμεταλλεύεται για να καλύψει τις διατροφικές του ανάγκες σε ζωϊκά προϊόντα. Να αντιληφθούν ότι η στάση σεβασμού απέναντι στα ζώα είναι μια στάση που ενισχύει το αίσθημα ευθύνης.

Εργαστήριο 1ο

Ας ξανασυστηθούμε. Δημιουργούμε το συμβόλαιο της ομάδας μας

Οι μαθητές ανακαλούν και επαναλαμβάνουν τους κανόνες της ομάδας και υπόσχονται πως θα συνεχίσουν να τους τηρούν.

Εργαστήριο 2ο

Άνθρωποι και ζώα-μία σχέση αλληλεξάρτησης

Οι μαθητές/τριες να κατανοήσουν ότι υπάρχει μια πολύ στενή και αλληλένδετη σχέση ανάμεσα στον άνθρωπο και τα ζώα

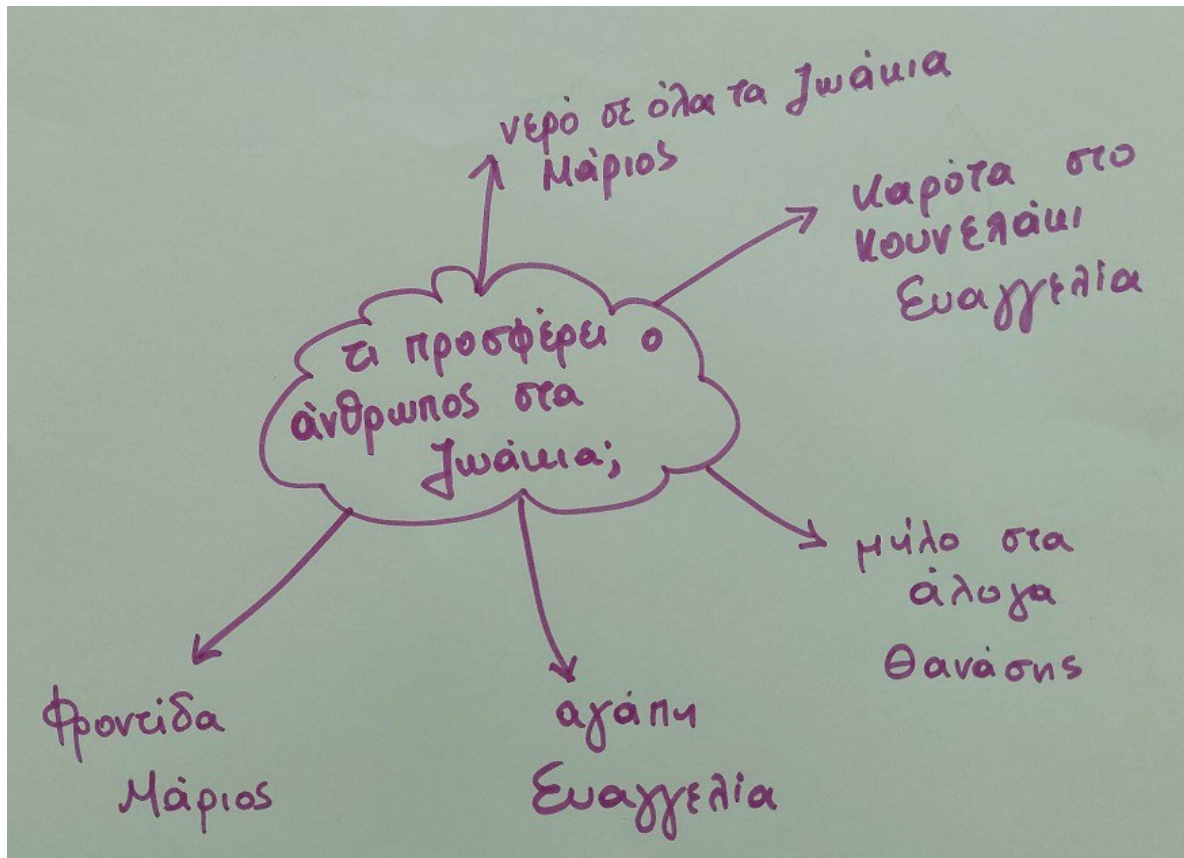
Ανίχνευση πρότερων γνώσεων των παιδιών

Με την τεχνική της ιδεοθύελλας δημιουργείται ο αρχικός εννοιολογικός χάρτης με κεντρικό ερώτημα «Ζώα που μας προσφέρουν τροφή».

Στη συνέχεια δημιουργείται ο δεύτερος εννοιολογικός χάρτης «Τι προσφέρει ο άνθρωπος στα ζώα»

Από τη σύγκριση των δύο χαρτών καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει μια πολύ στενή και αλληλένδετη σχέση ανάμεσα στον άνθρωπο, στα ζώα και στο περιβάλλον.

Στη συνέχεια δημιουργήσαμε έναν πίνακα αναφοράς με τα προϊόντα που μας προσφέρουν τα ζώα.

Τέλος, χωρίσαμε τα ζώα στις τέσσερις μεγάλες κατηγορίες, ζώα της αυλής, ζώα του δάσους, ζώα της ζούγκλας, ζώα της θάλασσας.

Εργαστήριο 3ο

Ο ζωγράφος Σαγκάλ μας μιλάει για την σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ ανθρώπου και ζώων. Οι μαθητές/τριες να αντιληφθούν τη σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ ανθρώπου και ζώου μέσα από έργο τέχνης. Να εφαρμόσουν διεργασίες παρατήρησης έργων τέχνης μέσα στο πλαίσιο της διδακτικής πράξης, αξιοποιώντας το «μοντέλο» του Perkins ώστε να καλλιεργήσουν τη νοοτροπία του στοχασμού.

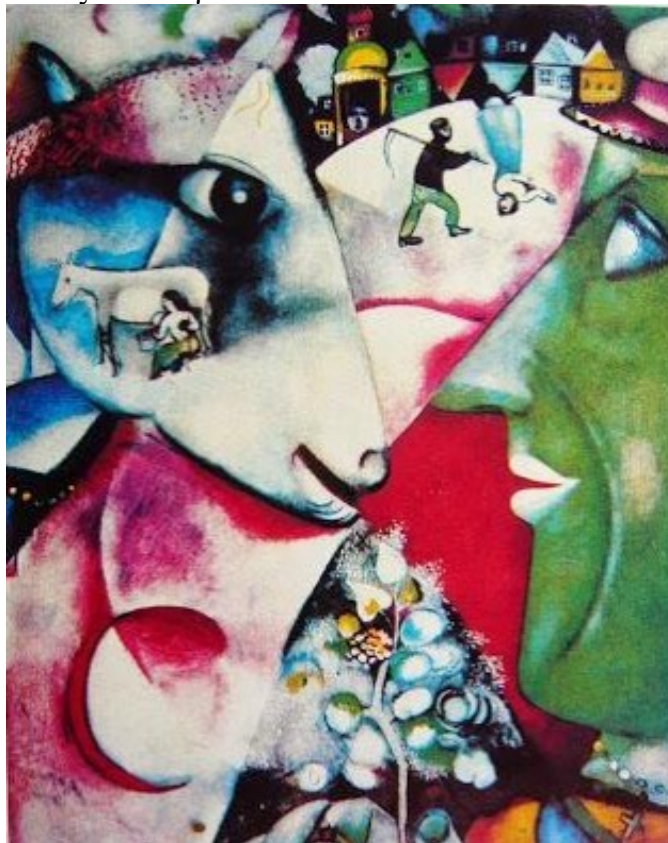
Η εκπαιδευτικός προβάλλει στην ολομέλεια τον πίνακα ζωγραφικής του Σαγκάλ «Εγώ και το χωριό». Ως μεθοδολογικό εργαλείο χρησιμοποιείται η στοχαστική προσέγγιση έργων τέχνης: «μοντέλο» D.Perkins για την συστηματική παρατήρηση και ανάλυση του συγκεκριμένου έργου τέχνης, μέσα από τέσσερις διαδοχικές φάσεις: «παρατηρώ», «σκέφτομαι δημιουργικά», «σκέφτομαι κριτικά» και «σκέφτομαι ολιστικά».

Το εργαστήριο ξεκινάει με ένα παιχνίδι: «Στο κεφάλι το 'χω!»

Ένα παιδί φοράει στο κεφάλι του μία εικόνα ενός ζώου, το οποίο δεν γνωρίζει ποιο είναι. Τα υπόλοιπα παιδιά προσπαθούν να του δώσουν πληροφορίες για το συγκεκριμένο ζώακι έτσι ώστε να μπορέσει να το βρει.

Έπειτα παρουσιάζεται ο πίνακας του Σαγκάλ στα παιδιά

Εικόνα 1: "Εγώ και το χοριό" Marc Chagall

Εργαστήριο 4ο

«Σέβομαι τα ζώα-Δεν τα υπερεκμεταλλεύομαι»

Οι μαθητές να κατανοήσουν ότι ο άνθρωπος δεν σέβεται τα ζώα για αυτά που μας προσφέρουν. Τα υπερεκμεταλλεύεται για να καλύψει τις διατροφικές του ανάγκες σε ζωϊκά προϊόντα. Να αντιληφθούν ότι η στάση σεβασμού απέναντι στα ζώα είναι μια στάση που ενισχύει το αίσθημα ευθύνης. Η εκπαιδευτικός παρουσιάζει στα παιδιά video ανά ζεύγη που απεικονίζουν ζώα στο φυσικό τους περιβάλλον και ζώα σε βιομηχανικές μονάδες παραγωγής. Μέσα από ενδεικτικές ερωτήσεις του/της εκπαιδευτικού, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι κάποια ζώα που απεικονίζονται στις εικόνες τα εκτρέφει ο άνθρωπος στο φυσικό τους περιβάλλον, ενώ κάποια άλλα τα εκτρέφει σε βιομηχανικές μονάδες παραγωγής ζώων. -Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει αυτό; - Τι επιπτώσεις νομίζετε ότι μπορεί να έχει αυτό για τα ζώα; 2.Οι μαθητές/τριες παρακολουθούν ένα ολιγόλεπτο βίντεο που προβάλλει ο/η εκπαιδευτικός.για την εισαγωγή νέων γνώσεων σχετικά με την εκτροφή των ζώων σε βιομηχανικές μονάδες και τις συνθήκες που επικρατούν σ' αυτές. Στη συνέχεια παίζουν ένα παιχνίδι ρόλων με τίτλο «Αν είχαν φωνή τα ζώα, τι θα μας έλεγαν;».

Εποπτικό υλικό video

https://www.youtube.com/watch?v=iHH6tEvw_6g

<https://www.youtube.com/watch?v=3ymxg6Bzwak>

<https://www.youtube.com/watch?v=bDWhOLx9k1w>

<https://www.youtube.com/watch?v=9cn6iRVvliQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=gPekns88rQA>

<https://www.youtube.com/watch?v=WHyvXKHHxOA>

VIDEO με κόττες

-Στο ένα βίντεο είδα πολλές πολλές κόττες με πολλά σίδερα. Μέσα από ένα πιάτο τρώγανε τα κοτοπουλάκια. **Μάριος**

-Στο άλλο βίντεο είδα λίγες κόττες, σε ανοιχτό μέρος που πεινούσανε. **Αλεξάνδρα**

VIDEO με αγελάδες

-Είδα πολλές αγελάδες, η μία έβγαλε έξω από τα κάγκελα τη μύτη του. Είναι σε κλειστό μέρος για να μη βγούνε. **Βούλα**

-Οι αγελάδες που τις βγάζει ο κύριος έξω και πηγαίνουν στο χωραφάκι τους, περπατάν όλες μαζί οι αγελάδες. **Πασχάλης**

VIDEO με πρόβατα

-Είδα ένα προβατάκι που έτρωγε, πολλά προβατάκια έξω από τα κάγκελα έτρωγαν. Είναι μέσα.

Αλεξάνδρα

-Κοπάδι από πρόβατα περπατούσαν έξω, έτρωγαν χόρτο, ξυνόταν

Που νομίζετε πως τα ζωάκια είναι πιο ευτυχισμένα; κλεισμένα μέσα ή έξω;

-Έξω είναι χαρούμενα και παίρνουν δροσιά! Κι εγώ όταν βγαίνω πάντα έξω είμαι χαρούμενη και τα ζωάκια είναι χαρούμενα που βγαίνουν γιατί τρέχουν και παίζουν. **Κωνσταντίνα**

Αν τα ζώα είχαν φωνή τι θα μας έλεγαν;

-Θέλουμε να βγούμε έξω για να φάμε χόρτο. **Μάριος**

-Θέλουμε να πιούμε νερό από ένα μπώλ έξω. **Αλεξάνδρα**

-Βαριόμαστε μέσα ! **Κωνσταντίνα**

-Θέλουμε καθαρό αέρα. **Μάρτιος**

-Θέλω να βγω έξω να πάω στον αχυρώνα να κοιμηθώ. **Μάρτιος**

Το εργαστήριο κλείνει με το γνωστό παιχνίδι: “Πετάει-πετάει!”

Εργαστήριο 5ο

Και τα ζώα έχουν δικαιώματα

Οι μαθητές/τριες να γνωρίσουν το κείμενο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων των Ζώων

Η εκπαιδευτικός στην ολομέλεια θέτει τον εξής προβληματισμό στους μαθητές: Έχουν τα ζώα εκτροφής δικαιώματα σε μια καλύτερη ζωή και σε καλύτερες συνθήκες διαβίωσης; Τι νομίζετε; Αφού ακουστούν όλες οι ιδέες, οι απόψεις των μαθητών/τριών ο/η εκπαιδευτικός τους παρουσιάζει οπτικοποιημένο το κείμενο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων των Ζώων, εστιάζοντας στα άρθρα του κειμένου σχετικά με την υπερκμετάλλευση των ζώων εκτροφής από τον άνθρωπο. Μετά την παρουσίαση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων των Ζώων, οι μαθητές/τριες καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήματα. Ο κάθε μαθητής/τρια καλείται να απεικονίσει με μια ζωγραφιά κάποιο δικαίωμα.

Άρθρο 1
Όλα τα ζώα γεννιούνται με ίσα δικαιώματα στη ζωή.

Άρθρο 2
Ο άνθρωπος οφείλει να σέβεται τη ζωή κάθε ζώου. Κάθε ζώο δικαιούται φροντίδας, προσοχής και προστασίας από τον άνθρωπο.

Άρθρο 3
Κανένα ζώο δεν πρέπει να υποβάλλεται σε κακομεταχείριση.

Άρθρο 4
Η στέρηση ελευθερίας του ζώου ακόμη κι αν γίνεται για μορφωτικούς σκοπούς είναι απαράδεκτη.

Άρθρο 5
Κάθε κατοικίδιο ζώο δικαιούται να ζήσει με τις συνθήκες ζωής και ελευθερίας που αντιστοιχούν στο είδος του.

Άρθρο 6
Η εγκατάλειψη ενός ζώου συντροφιάς θεωρείται πράξη απάνθρωπη και εξευτελιστική.

Άρθρο 7
Τα ζώα που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στον άνθρωπο πρέπει να ξεκουράζονται, να τρέφονται ικανοποιητικά και να εργάζονται λογικά.

Άρθρο 8
Οποιοσδήποτε πειραματισμός πάνω στα ζώα, δεν πρέπει να προκαλεί σωματικό ή ψυχικό πόνο.

Άρθρο 9
Τα ζώα που εκτρέφονται για τη διατροφή του ανθρώπου πρέπει να στεγάζονται, να τρέφονται και να θανατώνονται χωρίς πρόκληση πόνου και αγωνίας.

Άρθρο 10
Απαγορεύεται η εκμετάλλευση των ζώων για τη διασκέδαση των ανθρώπων.

Άρθρο 11
Κάθε πράξη που χωρίς λόγο προκαλεί θάνατο ζώου είναι έγκλημα απέναντι στη ζωή.

Άρθρο 12
Κάθε πράξη που προκαλεί θάνατο μεγάλου αριθμού άγριων ζώων αποτελεί γενοκτονία, έγκλημα απέναντι στο είδος.

Άρθρο 13
Σεβασμός επιβάλλεται ακόμη και στο νεκρό ζώο. Κάθε σκηνή βίας, εκτός από ενημερωτική, στην τηλεόραση και το σινεμά, με θύματα ζώα πρέπει να απαγορευτεί.

Άρθρο 14
Τα δικαιώματα του ζώου πρέπει να κατοχυρωθούν απ' τους νόμους, όπως ακριβώς και τα δικαιώματα του ανθρώπου.

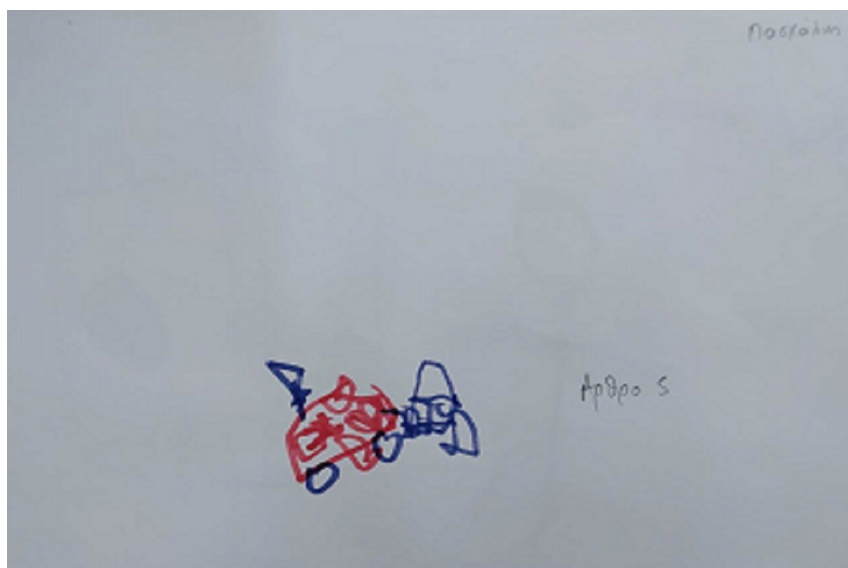
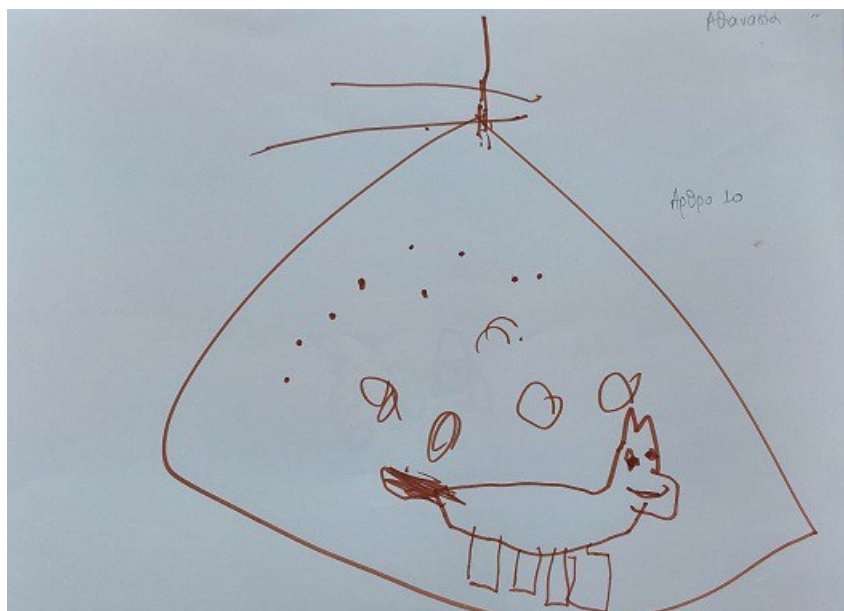
Παγκόσμια Διακήρυξη Δικαιωμάτων των Ζώων

BY Elnip Lex

Διεθνής Ένωση Δικαιωμάτων των Ζώων, Παρίσι 1978

Copyright elniplex.com, Στίλσα: Κατερίνα Γούδα

Ενδεικτικά κάποιες ζωγραφιές των παιδιών

Εργαστήριο 6ο

Αναλαμβάνουμε δράση

Οι μαθητές/τριες προβαίνουν σε μια καμπάνια ενημέρωσης των γονέων και των συμμαθητών τους. Στην ολομέλεια ο/η εκπαιδευτικός θέτει τον προβληματισμό: «Τι νομίζετε ότι θα μπορούσαμε να κάνουμε όλοι εμείς, για να υπερασπισθούμε τα δικαιώματα των ζώων εκτροφής;» Αποφασίστηκε να προβούν σε μια καμπάνια με στόχο να ενημερώσουν τους γονείς τους, τους συμμαθητές τους από τη διπλανή τάξη, για την υπερεκμετάλλευση των ζώων εκτροφής από τον άνθρωπο και να ευαισθητοποιηθούν ώστε να μετριάσουν την υπερκατανάλωση των ζωϊκών προϊόντων αλλάζοντας τις διατροφικές τους συνήθειες. Αποφασίζουν να δημιουργήσουν: μία ψηφιακή αφίσα

Η αφίσα δημιουργήθηκε στο web 2.0 εργαλείο **poster my wall**

αφήστε τα ζώα να ζήσουν ελεύθερα
ευτυχισμένα και χαρούμενα

αγαπάτε τα ζώα

γυνείς φάτε πιο λίγο κρέας

παιδιά πείτε
πιο λίγο γάλα
που εκτρέφεται
από τις
αγελάδες

Στο τέλος της δραστηριότητας παίζουμε το παιχνίδι “Σηκώνομαι – κάθομαι!”

Η νηπιαγωγός λέει μία πρόταση για τα ζωάκια. Τα παιδιά πρέπει να σηκωθούν όρθια εάν είναι σωστό αυτό που λέει η νηπιαγωγός, και συνεχίζουν να κάθονται εάν η πρόταση είναι λάθος.

Εργαστήριο 7ο

Αξιολόγηση – Αναστοχασμός

Συζήτηση στην ολομέλεια και δημιουργία του τελικού εννοιολογικού χάρτη με στόχο την καταγραφή και τεκμηρίωση της νεοαποκτηθείσας γνώσης των παιδιών. Η σύγκριση των εννοιολογικών χαρτών (αρχικών και τελικού) κινητοποιούν τις μεταγνωστικές διεργασίες μέσω του αναστοχασμού. Οι μαθητές/τριες αναστοχάζονται σχετικά με την πορεία της διαδικασίας της μάθησης τους, τον εμπλουτισμό των πρότερων γνώσεων τους και αξιολογούν τη συνεισφορά τους στη μαθησιακή διαδικασία. . Αξιοποιούμε τη ρουτίνα σκέψης: «Τότε Νόμισα – Τώρα ξέρω»